

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 2. Quæ media negativa adhibenda sint ad Exercitia fructuosè obeunda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

tior foret ab hominibus, tantò facilius, liberiúsque cetero suo Patre agere, & colloqui posset, animúmque magis collectum retineret; nam, ut bene pius Asceta l. 1. de vita Christi c. 20. dixit: *Qui se abstrahit à nativis & amicis, propinquabit illi DEVS cum Angelis sanctis.* Hinc ulterius hortatur: *Claude super te ostium tuum, & voca ad te SVM, dilectum tuum. Mane cum eo in cella, quia non venies alibi tantam pacem.* Quam ipsam ob causam etiam S. Ignatius annot. 20. suadet Exercitanti, ut ab ædibus proximis migret in domum, cellámve aliquam secretioris, unde ipsi liberum sit egredi ad matutinum, Sacrum Missæ, vel ad Vesperarum Officium, cum libuerit, audiendum, & que familiari cujusquam interpellatione; additque, ut majorem ipsum facturum vitæ spiritualis progressum, quanto magis ab Amicis, notisque omnibus, & ab omni cura humanarum sollicitudine sese abduxerit.

IX. Nonum denique & postremum medium est castigatio aliqua corporis voluntariè suscepta, sive per cibum & somnũque superflui subtractionem, sive per cilicium & flagellorum moderatum & prudentem usum; sic enim DEVM magis sibi placabit, variásque ab eo gratias facilius impetrabit, & seipsum vincere discet, inferiorem sui partem qua sensualitas appellatur, Superiori, hoc est, rationi magis subjiçens, uti S. Ignatius in additione decima advertit, hinc nempe ipse Christus, dum in solitudine vixit, jejuniis & humicubatione, aliisque modis corpus castigavit, ut suo exemplo doceret, quàm grata DEO sit hæc voluntaria carnis castigatio ac subiectio, quàmque aptè societur orationi, ut hæc tantò efficacius penetraret cælos, nec recedat donec audiat altissimus.

§. II.

Quæ media negativa adhibenda sint ad Exercitia fructuosè obeunda.

I. Per media hæc negativa nihil aliud hoc loco, ut præ dictum est, intelligitur, quàm impedimentorum, quæ fructum Exercitiorum impedire solent, efficax remotio; quorum quidem impedimentorum etsi quamplurima enumerari possent

possent, ad quatuor tamen species à S. Bernardo rectè revo-
cantur, videlicet ad culpam mordentem, curam pungentem,
affectum vigentem, & tribulationem cruciantem; quæ pro-
inde quomodo efficaciter removeri possint, ac debeant, paulò
fufius nunc ostendendum est.

II. Primum itaque impedimentum *Culpa mordens*, id est,
omne peccatum, maximè paulò gravius, per pœnitentiam
necdum deletum dicitur, quod proinde ante ingressum Exer-
citorum per seriam confessionem, aut saltem intensam con-
tritionem tantò studiosius removendum est, quantò certius
est, per eiusmodi peccatum fiduciam hominis ad DEVM im-
pediri, atque adeò potissimum Exercitorum fructum auferri;
ut enim inter illos Amicos, quorum alteruter injustè of-
fensum se arbitratur, nunquam vera fiducia & amicitia sub-
sistere potest, ita nec inter DEVM & Hominem vera fami-
liaritas & communicatio mutua intercedere potest, quam diu
Homo DEVM sibi per peccatum offensum & minus faventem
agnoscit, cum semper memoriæ obversetur illud Evan-
gelici cæci curati effatum: *Scimus, quia Peccatores DEVS
non audit, sed si quis DEI cultor est, & voluntatem eius fa-
cit, hunc exaudit.* Jo. 9. Hinc dilectus Christo discipulus
hujus veritatis perquam gnarus c. 4. primæ suæ Epistolæ tam
sollicitè monet: *Charissimi, si cor nostrum non reprehenderit
nos, fiduciam habemus ad DEVM, & quidquid petierimus,
accipiemus ab eo, quoniam mandata eius custodimus, & ea,
quæ sunt placita coram eo, facimus.* Et hoc forsitan est, quod
Christus per Baptismum S. Joannis, antè, quàm in solitudi-
nem secederet, susceptum indicare voluit, non quòd ipse
peccatis obnoxius fuerit, & baptismo indiguerit, sed ut ex-
emplo suo nos doceret, non citius ad familiare cum DEO
colloquium accedendum esse, quàm per pœnitentiæ bap-
tismum omnia, quæ DEVM offensum habere meruerunt, pec-
cata fuissent deleta.

III. Secundum impedimentum *Cura pungens* à Sancto
Bernardo vocatum (per quam nihil aliud, quàm nimia de
officiis & negotiis sollicitudo intelligitur) meritò non po-
tremum inter Exercitorum impedimenta locum obtinet;
cum enim eiusmodi curæ totum propemodum hominem ad
se rapiant, hoc ipso ineptum efficiunt, ut animum, mentem-

que sursum ad DEVM eleuet, cum eo que, ut par est, agere colloqui que possit; id quod jam olim S. Paulus rectè adixerat dicens 1. Cor. 7. *Volo vos sine sollicitudine esse; qui in uxore est* (idem sentiendum de negotiis quotidianis) *sollicitas est, qua Domini sunt, quomodo placeat DEO. Qui autem cum uxore* (aut aliis negotiis implicatus) *est, sollicitus est, qua sunt mundi, quomodo placeat uxori (& negotia, officiaue sua administret) & diuisus est.* Hinc meritò is, qui Exercitia fructuosè obire cupit, præclarum S. Bernardi exemplum sequi debet, qui in templum ad orationem secedens ante januam templi curis suis & negotiis dixit: *Manete in ore & requiescite, donec vadam illuc & orem, iterumque ad vobis redeam.* Nec timendum est, ne, dum negotia ejusmodi propter DEVM seponuntur, ullum ex tali sepositione damnum sibi, aut Proximo sequatur, ut enim Messores, dum falce accuunt, nihil de laboris sui successu perdunt, sed potius acciunt, ut postea majori cum facilitate, celeritatè que eundem laborem absolvant; ita dum ad tempus curæ officiorum negotiorum intermittuntur, nihil detrimenti timendum, magis copiosior potius fructus, feliciorque eorundem successus sperandus est, cum, ut sapienter nonnemo aduertit, lucrum quod propter virtutem despicitur, per virtutem melius recuperetur. Hinc, ut alibi jam insinuatum est, rectè S. Hieronymus epist. 114. ad Celant. scripsit, *non eò fit hic recessus ut retraharis à tuis (negotiis & officiis) imò id agimus ut ibi discas, ibique mediteris, qualem tuis præbere te debeas.*

IV. Tertium impedimentum est affectio rigens, inordinatus erga rem quampiam creatam amor, qui quantopere fructum Exercitiorum impediatur, pulchre indicat præfatus Asceta l. 3. c. 31. dum ait: *Nisi quis ab omnibus creaturis fuerit expeditus, non poterit liberè intendere diuinis.* Idem enim pauci inveniuntur contemplatiui, qui a paucis sciunt se à perituris & creaturis ad plenum sequestrare. Est magnum impedimentum, quia in signis & sensibilibus rebus fixatur, & parum de perfecta mortificatione habetur. Si essemus nobis ipsi perfectè mortui, & interius minimè implicati, tunc possemus etiam diuina sapere, & de cælesti consolatione aliquid experiri. Nimirum ut is, qui velum aut puluerem super oculos habet, apertis etiam oculis videre nihil potest.

ita qui interiorem mentis oculum inordinato quopiam affectu obscuratum habet, cœlestia contemplari non potest. Hinc rectè S. Ignatius in 16. annot. monet, quòd, ut Creator ipse, Dominusque noster in creatura sua certius operetur, si accidat animam ad aliquid minus rectum affici atque inclinari, summopere ac totis viribus nitendum sit in contrarium; & affectus ad oppositum impelli debeat per assiduas orationes & alia Exercitia pia, in quibus à Clementia DEI oppositum petatur.

V. Quartum & ultimum impedimentum est *Tribulatio crucians*, seu molestia quæcunque sive corporis, sive animi, qualis Exercitiorum tempore multiplex plerumque occurrere solet, ijs præcipuè, qui assueti non sunt ejusmodi sacris Meditationibus, quibus tum ipsa interdum solitudo, tum meditandi & orandi labor, tum collectionis contentio, tum ariditatis & desolationis præsentia; tum ipsius denique dæmonis à bono proposito abducere molientis impugnatio, non levem molestiam & fastidium creare, atque adeò non modicè etiam à felici Exercitiorum successu impedire solent; quæ proinde tribulationes diligenter prius prævidendæ, animusque contra illas generosa resolutione, firmissimoque decreto, quidquid in simili genere evenerit, forti & constanti animo tolerandi, & superandi muniendus est; *minus enim*, teste S. Gregorio hom. 35. in Evang. *jacula feriunt, quæ prævidentur, & tolerabilius mala mundi suscipimus, si contra hæc per præscientia clypeum munimur.* Itaque exemplum Abrahami sequi debet Exercitans, & sicut is ad montem Visionis ascensurus, ignem, lucem, & gladium secum tulit, ita & is, qui ad Exercitia hæc velut aprissimum locum Visionis DEI accedere cupit, ignem fervoris & desiderij, lucem & perspicaciam intellectus, ac gladium denique generosæ fortitudinis & constantiæ secum portare debet, certò sibi persuadens, eum, qui perseveraverit usque in finem, & omnes difficultates fortiter superaverit, salvum futurum, id est, optatum Exercitiorum fructum reportaturum, & veritatem promissi, quod DEVS Apoc. 2. fecerat, experturum. *Vincenti dabo manna absconditum, & nomen novum* (scilicet Viri secundum cor DEI) *quod nemo novit* (quoad efficaciam suam) *nisi qui accipit.*

§. III. Qua-